

Nr 77.

Ankom till riksdagens kansli den 31 maj 1938 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag till ändring i vissa delar i reglementet för riksgäldskontoret.

I skrivelse till bankoutskottet den 19 maj 1938 hava fullmäktige i riksgäldskontoret överlämnat förslag till ändringar i vissa delar av gällande reglemente för riksgäldskontoret. I skrivelsen hava fullmäktige anfört följande:

»Den omläggning av riksstatens uppställning, som är avsedd att tillämpas från och med den 1 juli 1938, innebär bl. a., att riksgäldskontoret skall utbetala samtliga anslag å kapitalbudgeten. I samband härmed försvinner begreppet lånemedel i dess gamla budgettekniska bemärkelse. Finansieringen av kapitalbudgeten skall i princip, i den mån kapitalinvesteringarna äro räntabla, ske genom upplåning, i övrigt skola investeringsanslagen omedelbart avskrivnas genom anlåtande av för ändamålet å driftbudgeten under titeln Avskrivning av nya kapitalinvesteringar anvisade anslag. Riksgäldskontoret skall äga befogenhet att disponera dylika avskrivningsanslag genom uttag å statsverkets checkräkning. På samma sätt skall riksgäldskontoret äga disponera å driftbudgeten uppförda anslag för avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster. För kapitalbudgetens finansiering stå vidare till förfogande till riksgäldskontoret verkställda återbetalningar å tidigare gjorda kapitalinvesteringar. Upplåning för kapitalbudgetens finansiering erfordras alltså, i den mån kapitalbudgetens slutsumma överstiger summan av avskrivningsanslagen och de återbetalda kapitalmedlen. Med anledning av den sålunda beslutade budgetomläggningen torde föreskriften i § 24, att riksgäldskontoret äger upptaga lån för utbetalning av de anslag, som anvisas att utgå av lånemedel, böra ersättas med en bestämmelse, att riksgäldskontoret äger upptaga lån för utbetalning av anslagen å kapitalbudgeten. Kapitalbudgeten anses härvid omfatta icke blott kapitalbudget i riksstat och tilläggsstat utan även i av Kungl. Maj:t fastställd förskottsstat.

Av budgetomläggningen påkallas vidare vissa formella ändringar, förutom i nyssnämnda paragraf, i §§ 24, 38, 39, 40, 44, 45, 47 och 48. Den närmare innebörden av ändringarna framgår av härvid fogade bilaga, i vilken sagda paragrafer även återgivas i sin nuvarande lydelse.

I § 57 stadgas, att fullmäktige böra varje år till riksdagens revisorers första sammanträde den 16 september eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar. Enligt ändringar, som år 1937 beslutats i instruktionen för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken, skola kamrarnas talmän, så snart val av riksdagens revisorer förrättats, sammankalla revisorerna till konstituerande sammanträde, varvid anställas val av ordförande och vice ordförande. Vid detta sammanträde äga revisorerna jämväl besluta om utseende av sekreterare och organisation av arbetet. Därefter skola revisorerna för den dem enligt 72 § riksdagsordningen åliggande granskning efter i god tid utsända personliga

kallelser sammanträda i riksdagens hus i Stockholm den 16 september eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter. Då nämnda personliga kallelser ombesörjas av revisorernas sekreterare och kallelse genom kungörelse i tidningarna vid sådant förhållande ej synes hava någon uppgift att fylla, torde första stycket av § 57 i reglementet för riksgäldskontoret böra utgå och i samband därmed viss formell jämkning vidtagas i paragrafens andra stycke.

Enligt stadgande i § 61 skola fullmäktige utse dels en ledamot i styrelsen för aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 jämte suppleant för honom, dels en ledamot i Djurgårdskommissionen (6 mom.), dels ock en revisor för deltagande i den årliga revisionen av Kinda kanals aktiebolags förvaltning och räkenskaper (8 mom.). Med erinran att aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 trätt i likvidation, att efter år 1937 beslutad ändring av Djurgårdskommissionens sammansättning det ej tillkommer fullmäktige att utse ledamot i nämnda kommission samt att Kinda kanals aktiebolag avträtt sin egendom till konkurs få fullmäktige föreslå, att angivna bestämmelser i 6 och 8 mom. av § 61 utgå.»

Med åberopande av vad sålunda anförts hava fullmäktige hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen besluta, att ovanberörda paragrafer i reglementet för riksgäldskontoret skola från och med den 1 juli 1938 erhålla den ändrade lydelse, som härvid fogade bilaga utvisar.

Utskottet. Vid granskning av fullmäktiges föreliggande förslag till ändring i vissa delar av reglementet för riksgäldskontoret har utskottet icke funnit anledning till erinran mot detsamma. På grund härav får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande framställning, må besluta, att §§ 24, 38, 39, 40, 44, 45, 47, 48, 57 och 61 reglementet för riksgäldskontoret skola, med tillämpning från och med den 1 juli 1938, erhålla den ändrade lydelse, som härvid fogade *Bilaga* utvisar.

Stockholm den 31 maj 1938.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Ehrnberg, Holmström, Nilsson i Mölndal, Danielsson, Sundvik och Bodin i Visby;

från andra kammaren: herrar Holmgren, Paulsen, Andersson i Falkenberg, K. A. Westman, Gustavson i Västerås och Henriksson.

Bilaga.

Förslag

till

ändring i vissa delar av reglementet för riksgäldskontoret.

Nuvarande lydelse.

§ 24.

Riksgäldskontoret äger att för svenska statens räkning upptaga lån för nedan angivna ändamål:

för utbetalning av de anslag, vilka på riksstaten anvisas att utgå av lånemedel;

för ifrågakommande utbetalningar å de enligt § 63 regeringsformen på riksgäldskontoret anvisade kreditiven;

för tillhandahållande av de krediter, vilka generalpoststyrelsen, domänenverket, telegrafverket och statens reproduktionsanstalt ävensom aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 på grund av riksdagens beslut äga tillgodonjuta i riksgäldskontoret, ävensom andra dylika krediter, vilka av riksdagen framdeles må beslutas;

för kassaförstärkning åt statsverket, då sådan enligt Kungl. Maj:ts beslut påkallas; samt

för konvertering av statslån.

§ 38.

Det under riksgäldsverkets fond redovisade avskrivningskontot skall belastas med uppkommande förluster å lånemedelskapital, kapitalrabatter vid riksgäldskontorets upplåning samt kursförluster i samband med upptagande och inlösen av statslån. Å andra sidan skall avskrivningskontot gottskrivas med dels de belopp, med vilka statsskulden nedbringas genom anslag för amortering å vissa lån, dels de anslagsmedel, som därutöver kunna ställas till förfogande för nedbringande av avskrivningskontots förlustsaldo, dels

Föreslagen lydelse.

§ 24.

Riksgäldskontoret — — — ändamål:

för utbetalning av anslagen å kapitalbudgeten;

för — — — kreditiven;

för — — — beslutas;

för — — — samt

för amortering och konvertering av statslån.

§ 38.

Till den under riksgäldskontorets förvaltning ställda fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster skola överföras uppkommande förluster å statens kapitalfonder. Fonden skall gottskrivas de anslag, som anvisas å driftbudgeten till avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster.

Nuvarande lydelse.

uppgäld vid riksgäldskontorets upplåning, dels och kursvinster i samband med upptagande och inlösen av statslån.

§ 39.

Fullmäktige skola i enlighet med därom meddelade stadganden förvalta allmänna järnväglånefonden, bibanelånefonden, lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar, allmänna byggnadslånefonden och fonden för låneunderstöd, sistnämnda fond dock endast vad beträffar de lån, som till vederbörande låntagare utlämnats från riksgäldskontoret.

§ 40.

Fullmäktige skola i enlighet med därom meddelade stadganden förvalta pensionsfonden för vissa riksdagens verk. Å fondens i riksgäldskontoret inestående tillgodohavanden skall för varje räkenskapsår gottskrivas skälig ränta.

§ 44.

På statsverkets checkräkning i riksbanken skola insättas nedan nämnda till riksgäldskontoret inflytande inkomster:

räntor å från riksgäldskontoret utlämnade lån och krediter;

kapitalavbetalningar å dylika lån, i den mån dessa utgått av andra statsinkomster än lånemedel;

räntor å tillsvidare förräntade medel;

kursvinster efter avdrag av kursförluster;

uppbördsmedel å anslag, vilka anvisats att täckas av andra statsinkomster än lånemedel;

medel, vilka varit avsedda för inlösen av obligationer och räntekuponer, för vilka betalningsrätten sedermera på grund av preskription upphört.

Föreslagen lydelse.

§ 39.

Riksgäldskontoret skall i enlighet med därom meddelade stadganden förvalta de kapitalfonder, vilkas förvaltning riksdagen uppdragit åt riksgäldskontoret.

§ 40.

Riksgäldskontoret skall i enlighet med därom meddelade stadganden förvalta tjänste- och familjepensionsfonderna för vissa riksdagens verk. Å fondernas i riksgäldskontoret inestående tillgodohavanden skall för varje räkenskapsår gottskrivas skälig ränta.

§ 44.

På — — — inkomster:

räntor å lån från av riksgäldskontoret förvaltade kapitalfonder; samt uppbördsmedel å anslagen Riksdagen och dess verk m. m. samt Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

Nuvarande lydelse.

Samtliga dessa inkomster skola tillika i riksgäldskontorets räkenskaper tillgodoföras den inkomstitel i riksstaten, till vilken de höra.

§ 45.

På riksgäldskontorets checkräkning i riksbanken skola insättas nedannämnda till riksgäldskontoret inflytande inkomster:

valutan för upptagna statslån;

kapitalavbetalningar å från riksgäldskontoret utlämnade lån, i den mån dessa utgått av lånemedel;

medel, vilka till riksgäldskontoret återlevererats å anslag, vilka utgått av lånemedel;

medel, vilka jämlikt särskilda av riksdagen fattade beslut inbetalats till riksgäldskontoret.

Dessa inkomster skola tillika, i den mån de tagas i anspråk för utbetalning av anslag, vilka anvisats att utgå av lånemedel, i riksgäldskontorets räkenskaper tillgodoföras den inkomstitel i riksstaten, till vilken de höra.

Utan hinder av vad i denna paragraf är stadgat, må däri angivna medel jämlikt § 41 placeras i lätt för ytterliga valutor.

§ 47.

Det tillkommer riksgäldskontoret att utbetala de anslag, som anvisas på riksstaten under titlarna Riksdagen och dess verk m. m., Räntor å statsskulden m. m. och Avbetalning å statsskulden ävensom sådana övriga anslag att täckas av andra statsinkomster än lånemedel, vilka skola utgå från riksgäldskontoret; och äger riksgäldskontoret att i mån av behov genom uttag från statsverkets checkräkning i riksbanken lyfta sagda anslag.

Föreslagen lydelse.

§ 45.

På — — — inkomster:

valutan för upptagna statslån;

kapitalmedel, vilka återlevererats till riksgäldskontoret från kapitalfonder, i den mån de icke skola tagas till uppbörd å anslaget till avskrivning av nya kapitalinvesteringar;

medel, vilka jämlikt — — — riksgäldskontoret.

Utan — — — valutor.

§ 47.

Det tillkommer riksgäldskontoret att utbetala de anslag, som anvisas på driftbudgeten under titlarna Riksdagen och dess verk m. m., Riksgäldsfonden, Avskrivning av nya kapitalinvesteringar och Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster ävensom sådana övriga anslag på driftbudgeten, vilka enligt särskilda beslut av riksdagen skola utgå från riksgäldskontoret; och äger riksgäldskontoret att i mån av behov genom uttag från statsverkets checkräkning i riksbanken lyfta sagda anslag.

Nuvarande lydelse.

§ 48.

Riksgäldskontoret har att utbetala de anslag, som på riksstaten anvisas att täckas av lånemedel. Utbetalningarna skola verkställas enligt Kungl. Maj:ts disposition med iakttagande av de av riksdagen meddelade föreskrifter.

§ 57.

Fullmäktige böra varje år till riksdagens revisorers första sammanträde, som skall äga rum i riksdagens hus i Stockholm den 16 september eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar.

Därest revisor, sedan lagtima riksdag är avslutad och innan revisorerna sammanträtt, hos fullmäktige anmäler hinder att delta i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den för honom utsedda suppleanten. Uppkommer hinder för inkallad suppleant, skall den närmast i ordningen varande suppleanten utan dröjsmål inkallas.

§ 61.

6. Fullmäktige skola utse dels en ledamot i styrelsen för aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 jämte suppleant för honom, dels ock en ledamot i Djurgårdskommissionen.

7. Fullmäktige skola i den nämnd, som skall handhava lånerörelsen från statens sekundärlånefond för jordbrukare, utse en ledamot, som skall vara vice ordförande, jämte en suppleant för honom. Fullmäktige skola jämväl utse en revisor jämte suppleant att delta i den årliga granskningen av nämndens räkenskaper och förvaltning.

8. Fullmäktige skola utse dels en revisor för deltagande i den årliga revisionen av Strömsholms nya kanalbolags förvaltning och räkenska-

Föreslagen lydelse.

§ 48.

Riksgäldskontoret har att enligt Kungl. Maj:ts disposition och med iakttagande av de av riksdagen meddelade föreskrifter utbetala de anslag, som anvisas på kapitalbudgeten.

§ 57.

Därest, sedan lagtima riksdag är avslutad och innan riksdagens revisorer sammanträtt för den dem enligt 72 § riksdagsordningen åliggande granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, revisor hos fullmäktige anmäler hinder att delta i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den för honom utsedda suppleanten. Uppkommer hinder för inkallad suppleant, skall den närmast i ordningen varande suppleanten utan dröjsmål inkallas.

§ 61.

6. Fullmäktige skola i den nämnd, som skall handhava lånerörelsen från statens sekundärlånefond för jordbrukare, utse en ledamot, som skall vara vice ordförande, jämte en suppleant för honom. Fullmäktige skola jämväl utse en revisor jämte suppleant att delta i den årliga granskningen av nämndens räkenskaper och förvaltning.

7. Fullmäktige skola utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av Strömsholms nya kanalbolags förvaltning och räkenskaper.

8. Fullmäktige äga årligen utom sig utse tre revisorer och tre suppleanter att delta i revisionen av aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet för tiden från ordinarie bo-

Nuvarande lydelse.

per, dels ock en revisor för deltagande i den årliga revisionen av Kinda kanals aktiebolags förvaltning och räkenskaper.

9. Fullmäktige äga årligen utom sig utse tre revisorer och tre suppleanter att delta i revisionen av aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet för tiden från ordinarie bolagsstämma under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

10. Fullmäktige äga vidare årligen, likaledes utom sig, utse tre revisorer och tre suppleanter att delta i revisionen av aktiebolaget Vin- och spritcentralen för tiden från ordinarie bolagsstämma under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

Föreslagen lydelse.

lagsstämma under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma.

9. Fullmäktige äga vidare årligen, likaledes utom sig, utse tre revisorer och tre suppleanter att delta i revisionen av aktiebolaget Vin- och spritcentralen för tiden från ordinarie bolagsstämma under löpande kalenderår till och med nästa ordinarie bolagsstämma.